

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE ZONNEKONING

LODEWIJK XIV, die in de geschiedenis de titel van « Zonnekoning » kreeg, regeerde over Frankrijk van het jaar 1643. Hij was toen nauwelijks vijf jaar. Hij zou regeren tot in het jaar 1715, d.w.z. gedurende tweenzeventig jaar. Een rekord! Een tijdsrekord en ook een rekord aan macht en heerschappij! Lodewijk XIV was het volmaakte type van de absolute koning. Zijn regering betekende het hoogtepunt van de vorstelijke macht en waardigheid!

I. — « IK!... »

TOEN in 1661 het nieuws van het overlijden van Mazarin bekend was, liet de ambitieuze kardinaal van Retz zich bij de koning aandienen, en zei onbezonnen: « Wie zal Frankrijk regeren, Sire, nu de kardinaal dood is? » En de 23-jarige vorst zou hem geantwoord hebben: « Ik! » Het is waarschijnlijk een verzinzel, want Lodewijk XIV zou beslist de pluralis majestatis gebruikt hebben.

2. — ZIJNE MAJESTEIT...

LODEWIJK XIV had beslist veel allure, alhoewel hij klein was. Om groter te schijnen, droeg hij schoenen met hoge hakken en een heel hoge pruik. Al naar gelang hij ouder werd, zag hij er waardiger, majestatischer uit. Hij controleerde al zijn houdingen en gebaren, en verwekte de indruk meester te zijn van de wereld, geboren om mensen te regeren. Op zijn privéleven valt heel wat aan te merken — Madame de Montespan had op een bepaald moment een nefaste invloed op hem — maar hij was zich steeds bewust van zijn almacht. « De Staat, dat ben ik! » zei hij.

3. — BIJ GODS GENADE

DE koning is het levend beeld van de goddelijkheid. De koninklijke troon is niet de troon van een man, maar de troon van God zelf! » Het is Bossuet, bisschop van Meaux, die dit schreef. Het is de theorie volgens dewelke de koningen regeren bij de genade Gods, en alleen verantwoordelijk zijn voor God. « Zonder de schrik voor de duivel, aldus zei Saint-Simon, zou hij zich hebben laten aanbidden! »

4. — VERSAILLES

VOOR deze afgod moest een tempel opgericht worden, en deze tempel was het kasteel van Versailles, gebouwd door de beroemde architecten Le Vau en Mansard, de tuinen werden aangelegd door Le Nôtre. Bij dit prachtig en indrukwekkend geheel, sloten de charmante kastelen van Trianon en Marly aan. De koninklijke hofhouding bestond uit 20.000 personen waarvan er 500 in de keuken werkzaam waren.

5. — DE ETIQUETTE

DE dienaarschap bestond uit edelen. De koning was omringd door hovelingen « de insekten van het hof », die hem door hun vleierijen trachtten te bekoren. De geringste gebaren van Lodewijk XIV, van het opstaan tot het slapen gaan, waren geregeld volgens een strenge ritus. De edelen vochten haast om hem het hemd te mogen aandoen. Dat was het privilege van de prinses! Men knielde wanneer men voorbij zijn leeg bed ging, en boog voor het koffertje waarin zijn zakdoeken waren opgeborgen... Die aristocratie in dienst van de koning kostte vreselijk veel geld!
(Wordt voortgezet.)